

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 82

“Για την κοινωνική πολιτική στα μη μητροπολιτικά εδάφη”

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 19 Ιουνίου 1947 στην τριακοστή σύνοδό της, Αφού αποφάσισε να αποδεχτεί διάφορες προτάσεις σχετικές με την κοινωνική πολιτική στα μη μητροπολιτικά εδάφη, ζήτημα που περιλαμβάνεται στο τρίτο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου, Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές θα λάβουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης, Αποδέχεται, σήμερα, 11 Ιουλίου 1947, την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως “Σύμβαση για την κοινωνική πολιτική (μη μητροπολιτικά εδάφη), 1947”.

ΜΕΡΟΣ I ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ Άρθρο 1.

1. Κάθε Μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση αναλαμβάνει την υποχρέωση να εφαρμοστούν η πολιτική και τα μέτρα που αναφέρονται στη σύμβαση αυτή στα μη μητροπολιτικά εδάφη για τα οποία αυτό έχει ή αναλαμβάνει ευθύνες, περιλαμβανομένων όλων των υπό κηδεμονία εδαφών, με τη διοίκηση των οποίων θα είναι επιφορτισμένη η αρχή, με εξαίρεση τα εδάφη που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 αυτού του άρθρου, με την επιφύλαξη της συμφωνίας των κυβερνήσεων των ενδιαφερόμενων εδαφών, όταν πρόκειται για ζητήματα που εμπίπτουν στα πλαίσια της αρμοδιότητας των εδαφών αυτών.
2. Όταν τα ζητήματα που πραγματεύεται αυτή η σύμβαση εμπίπτουν εξολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο στα πλαίσια της αποκλειστικής αρμοδιότητας των αρχών ενός μη μητροπολιτικού εδάφους, το υπεύθυνο για τις διεθνείς σχέσεις του εδάφους αυτού Μέλος, σε συμφωνία με την κυβέρνηση του εδάφους αυτού, θα μπορεί να κοινοποιεί στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας μια δήλωση αποδοχής των υποχρεώσεων αυτής της σύμβασης, για λογαριασμό αυτού του εδάφους.
3. Μια δήλωση αποδοχής των υποχρεώσεων αυτής της σύμβασης μπορεί να κοινοποιείται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας :
  - a) από δύο ή περισσότερα Μέλη της Οργάνωσης για ένα έδαφος που βρίσκεται κάτω από την ενωμένη εξουσία τους,
  - b) από κάθε διεθνή αρχή που είναι υπεύθυνη για τη διοίκηση ενός εδάφους σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών ή με κάθε άλλη ισχύουσα διάταξη που αναφέρεται στο έδαφος αυτό.

ΜΕΡΟΣ II. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ Άρθρο 2.

1. Κάθε πολιτική που προορίζεται να εφαρμοστεί σε μη μητροπολιτικά εδάφη πρέπει να αποβλέπει κατά πρώτο λόγο στην ευημερία και στην ανάπτυξη των λαών των εδαφών αυτών, καθώς και στην ενθάρρυνση της επιθυμίας τους για κοινωνική πρόοδο.

2. Στον ορισμό κάθε γενικότερης πολιτικής θα λαμβάνεται υπόψη ο αντίκτυπος της πολιτικής αυτής για την ευημερία των λαών των μη μητροπολιτικών εδαφών.

Άρθρο 3.

1. Για να ευνοηθεί η οικονομική πρόοδος και να τεθούν έτσι οι βάσεις της κοινωνικής προόδου, θα καταβάλλεται κάθε προσπάθεια σε διεθνή, περιφερειακή, εθνική ή εδαφική βάση για να εξασφαλιστεί μια οικονομική και τεχνική βοήθεια στις τοπικές αρχές για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης των μη μητροπολιτικών εδαφών.
2. Οι όροι της χορήγησης αυτής της βοήθειας θα πρέπει να προβλέπουν τον απαραίτητο έλεγχο και την απαραίτητη συνεργασία των τοπικών αρχών για την περιφρούρηση των συμφερόντων των λαών των μη μητροπολιτικών εδαφών, κατά τον καθορισμό της φύσης της οικονομικής ανάπτυξης που επιδιώκεται και των όρων που ρυθμίζουν την εκτέλεση των έργων που προκύπτουν απ' αυτή.
3. Ένας από τους σκοπούς της κοινωνικής πολιτικής των υπεύθυνων δημόσιων αρχών θα πρέπει να είναι η διάθεση επαρκών οικονομικών μέσων για την οικονομική ανάπτυξη δημόσιων ή ιδιωτικών κεφαλαίων ή δημόσιων και ιδιωτικών, με όρους που να εγγυώνται στους λαούς των μη μητροπολιτικών εδαφών το μεγαλύτερο δυνατό όφελος από την ανάπτυξη αυτή.
4. Όταν υπάρχει λόγος, θα λαμβάνονται μέτρα διεθνή, περιφερειακά ή εθνικά με σκοπό την καθιέρωση όρων εμπορίου οι οποίοι θα ενθαρρύνουν μια παραγωγή υψηλής απόδοσης και θα καθιστούν δυνατή την εξασφάλιση ενός λογικού επιπέδου ζωής στα μη μητροπολιτικά εδάφη.

Άρθρο 4.

Θα λαμβάνεται κάθε δυνατή πρωτοβουλία με κατάλληλα μέτρα σε διεθνές, περιφερειακό, εθνικό ή εδαφικό πλαίσιο για την ενθάρρυνση των βελτιώσεων σε τομείς όπως η δημόσια υγειεινή, η στέγαση, η διατροφή, η δημόσια εκπαίδευση, η ευημερία των παιδιών, η νομική κατάσταση των γυναικών, οι όροι εργασίας, η αμοιβή των μισθωτών και των ανεξάρτητων παραγωγών, η προστασία των εργαζόμενων μεταναστών, η κοινωνική ασφάλεια, η λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών και γενικά η παραγωγή.

Άρθρο 5.

Θα λαμβάνεται κάθε δυνατή πρωτοβουλία για να ενδιαφερθούν και να συνεργαστούν με τρόπο αποτελεσματικό οι λαοί των μη μητροπολιτικών εδαφών για την εκπόνηση και την εφαρμογή μέτρων κοινωνικής προόδου, κατά προτίμηση μέσω των εκλεγμένων αντιπροσώπων τους, εκεί όπου η μέθοδος αυτή είναι κατάλληλη και δυνατή.

ΜΕΡΟΣ III.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΖΩΗΣ

Άρθρο 6.

Η βελτίωση του επιπέδου ζωής θα θεωρείται ως κύριος αντικειμενικός σκοπός των σχεδίων οικονομικής ανάπτυξης.

Άρθρο 7.

1. Κατά το σχεδιασμό οικονομικής ανάπτυξης, θα λαμβάνονται όλα τα δυνατά και πρακτικά μέτρα, για την εναρμόνιση της ανάπτυξης αυτής και την υγιή εξέλιξη των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων.
2. Ιδιαίτερα θα καταβάλλεται προσπάθεια για την αποφυγή της διάσπασης της οικογενειακής ζωής και των παραδοσιακών κοινωνικών νομάδων, κυρίως:
  - α) με την προσεκτική μελέτη των αιτίων και των αποτελεσμάτων των μεταναστευτικών κινήσεων και ενδεχομένων με την υιοθέτηση κατάλληλων μέτρων,
  - β) με την προώθηση της πολεοδομίας σε περιοχές όπου οι οικονομικές ανάγκες συνεπάγονται μια συγκέντρωση πληθυσμού,
  - γ) με την πρόληψη και τη μείωση του υπερπληθυσμού στις αστικές ζώνες,
- δ) με τη βελτίωση των συνθηκών ζωής στις αγροτικές περιοχές και τη δημιουργία κατάλληλων βιομηχανιών σε όσες υπάρχει επαρκής αριθμός εργατικών χεριών.

Άρθρο 8.

Μεταξύ των μέτρων τα οποία οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη για την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των αγροτικών παραγωγών θα περιλαμβάνονται και τα επόμενα :

- α) η εξάλειψη, στο μέτρο του δυνατού, των αιτίων της χρονικής καταχρέωσης,
- β) ο έλεγχος της παραχώρησης καλλιεργήσιμων εδαφών σε μη καλλιεργητές, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η παραχώρηση αυτή γίνεται μόνο για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του εδάφους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο,
- γ) ο έλεγχος, με την εφαρμογή της κατάλληλης νομοθεσίας, της κυριότητας και χρήσης της γης και άλλων φυσικών πόρων, για να εξασφαλίζεται ότι αυτοί χρησιμοποιούνται για το συμφέρον του πληθυσμού του εδάφους, αφού ληφθούν υπόψη τα παραδοσιακά δικαιώματα,
- δ) ο έλεγχος των όρων μίσθωσης και εργασίας, για να εξασφαλίζεται στους γαιοκτήμονες και στους γεωργικούς εργάτες το ανώτερο δυνατό βιοτικό επίπεδο και μια δίκαιη συμμετοχή στα πλεονεκτήματα που μπορούν να προέλθουν από τη βελτίωση της παραγωγής ή των τιμών,
- ε) η μείωση των εξόδων παραγωγής και διανομής με όλα τα δυνατά μέσα, ιδιαίτερα συστήνοντας, ευνοώντας και βοηθώντας τους συνεταιρισμούς των παραγωγών και καταναλωτών.

Άρθρο 9.

1. Θα λαμβάνονται μέτρα για να εξασφαλίζονται στους ανεξάρτητους παραγωγούς και στους μισθωτούς όροι που να τους επιτρέπουν να βελτιώνουν το βιοτικό τους επίπεδο με τις δικές τους προσπάθειες και να εγγυώνται τη διατήρηση ενός ελάχιστου βιοτικού επιπέδου που καθορίζεται από επίσημες έρευνες για τις συνθήκες διαβίωσης, οι οποίες θα διενεργούνται με κοινή συμφωνία των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων.
2. Καθορίζοντας το ελάχιστο βιοτικό επίπεδο, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ουσιαστικές οικογενειακές ανάγκες των εργαζομένων στις οποίες περιλαμβάνονται η διατροφή και η θρεπτική της αξία, η κατοικία, η ένδυση, η ιατρική περίθαλψη και η

εκπαίδευση.

*ΜΕΡΟΣ IV.
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
Άρθρο 10.*

Όταν οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες απασχολούνται οι εργαζόμενοι απαιτούν να μένουν μακριά από τις κατοικίες τους, οι όροι και οι συνθήκες απασχόλησής τους πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κανονικές οικογενειακές τους ανάγκες.

Άρθρο 11.

1. Όταν το εργατικό δυναμικό μιας περιοχής ενός μη μητροπολιτικού εδάφους χρησιμοποιείται περιστασιακά για το καλό μιας άλλης περιοχής του ίδιου εδάφους, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την ενθάρρυνση της μεταφοράς μέρους των μισθών και των αποταμιεύσεων των εργαζομένων της περιοχής όπου εργάζονται στην περιοχή από την οποία προέρχονται.

Άρθρο 12.

1. Όταν το εργατικό δυναμικό μιας περιοχής χρησιμοποιείται σε μια περιοχή με διαφορετική διοίκηση, οι αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων εδαφών θα πρέπει, όταν είναι απαραίτητο και επιθυμητό, να συνάπτουν συμφωνίες για να κανονίζουν θέματα κοινού ενδιαφέροντος που μπορούν να παρουσιαστούν με την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της σύμβασης.
2. Οι συμφωνίες αυτές θα πρέπει να προβλέπουν ότι ο εργαζόμενος μετανάστης θα απολαμβάνει μια προστασία και πλεονεκτήματα που να μην είναι μικρότερα από εκείνα που απολαμβάνουν οι εργαζόμενοι που διαμένουν στην περιοχή της απασχόλησής.
3. Οι συμφωνίες αυτές θα πρέπει να προβλέπουν διευκολύνσεις που να επιτρέπουν στους εργαζομένους να μεταφέρουν στην πατρίδα τους μέρος του μισθού και των αποταμιεύσεών τους.

Άρθρο 13.

Όταν οι εργαζόμενοι και η οικογένειά τους μεταφέρονται από μια περιοχή όπου το κόστος ζωής είναι χαμηλό σε μια περιοχή όπου το κόστος ζωής είναι υψηλότερο, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αύξηση του κόστους ζωής που συνεπάγεται η αλλαγή αυτής της διαμονής.

*ΜΕΡΟΣ V.
ΑΜΟΙΒΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ
Άρθρο 14.*

1. Θα πρέπει να ενθαρρύνεται ο καθορισμός των κατωτάτων ορίων μισθών με συλλογικές συμφωνίες που θα γίνονται ελεύθερα μεταξύ των σωματείων που αντιπροσωπεύουν τους ενδιαφερόμενους εργαζομένους και τους εργοδότες ή τις εργοδοτικές οργανώσεις.

2. Όταν δεν υπάρχουν κατάλληλες μέθοδοι καθορισμού των κατωτάτων ορίων μισθών με συλλογικές συμφωνίες, θα λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που να επιτρέπουν τον καθορισμό των κατωτάτων ορίων μισθών, μετά από γνωμοδότηση των αντιπροσώπων των εργοδοτών και των εργαζομένων μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται οι αντιπρόσωποι των αντίστοιχων οργανώσεών τους, εάν υπάρχουν τέτοιες.
3. Θα λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε οι ενδιαφερόμενοι εργοδότες και εργαζόμενοι να είναι ενήμεροι των κατωτάτων ορίων μισθών που ισχύουν και οι πραγματικά καταβαλλόμενοι μισθοί να μην είναι κατώτεροι των κατωτάτων ορίων μισθών που ισχύουν.
4. Κάθε εργαζόμενος για τον οποίο εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια μισθών και ο οποίος από την έναρξη της ισχύος τους έλαβε μισθούς κατώτερους των ορίων αυτών, πρέπει να έχει το δικαίωμα να απαιτήσει με δικαστικά μέσα ή με άλλα μέσα επιτρεπτά από το νόμο το σύνολο του ποσού το οποίο του οφείλεται μέσα σε προθεσμία που μπορεί να καθορίζεται από τη νομοθεσία.

Άρθρο 15.

1. Πρέπει να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζεται ότι οι μισθοί που κερδήθηκαν έχουν καταβληθεί κανονικά και ότι θα υποχρεώνονται οι εργοδότες να κρατούν καταλόγους στους οποίους να φαίνονται οι πληρωμές μισθών, να χορηγούν στους εργαζομένους αποδείξεις για την πληρωμή των μισθών τους και να λαμβάνουν άλλα κατάλληλα μέτρα για τη διευκόλυνση του αναγκαίου ελέγχου.
2. Οι μισθοί θα καταβάλλονται κανονικά μόνο σε νόμισμα που έχει νόμιμη κυκλοφορία.
3. Οι μισθοί θα καταβάλλονται κανονικά άμεσα στον ίδιο τον εργαζόμενο.
4. Απαγορεύεται η αντικατάσταση με οινόπνευμα ή οινοπνευματώδη ποτά του συνόλου ή ενός μέρους των μισθών που οφείλονται για υπηρεσίες που έχουν προσφερθεί από τους εργαζομένους.
5. Η καταβολή του μισθού δεν επιτρέπεται να γίνεται μέσα σε ποτοπωλεία ούτε σε καταστήματα πωλήσεως, παρά μόνον εάν πρόκειται για εργαζομένους στα καταστήματα αυτά.
6. Οι μισθοί θα καταβάλλονται κανονικά σε χρονικά διαστήματα που να επιτρέπουν την ελάττωση της δυνατότητας καταχρέωσης μεταξύ των μισθωτών, εκτός εάν υπάρχει τοπικό έθιμο αντίθετο σ' αυτό και η αρμόδια αρχή έχει βεβαιωθεί ότι είναι επιθυμία των εργαζομένων να διατηρήσουν το έθιμο αυτό.
7. Όταν η διατροφή, η στέγαση, ο υματισμός και άλλα ουσιώδη εφόδια και υπηρεσίες αποτελούν στοιχείο της αμοιβής, η αρμόδια αρχή θα λαμβάνει όλα τα πρακτικά και δυνατά μέτρα για να βεβαιώνεται ότι αυτά είναι επαρκή και ότι υπολογίζεται ακριβώς η αξία τους σε χρήμα.
8. Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα πρακτικά και δυνατά μέτρα :
  - α) για να πληροφορούνται οι εργαζόμενοι τα δικαιώματά τους όσον αφορά στο μισθό,
  - β) για να εμποδίζεται κάθε μη επιτρεπόμενη κατακράτηση μισθού,
  - γ) για να περιορίζονται τα ποσά που κρατούνται λόγω εφοδίων και υπηρεσιών που αποτελούν στοιχείο της αμοιβής, στην ακριβή χρηματική αξία τους.

Άρθρο 16.

- Τα ανώτατα όρια και ο τρόπος απόδοσης των προκαταβολών επί των μισθών θα ρυθμίζονται από την αρμόδια αρχή.
- Η αρμόδια αρχή θα περιορίζει το ποσό των προκαταβολών που μπορούν να δοθούν σ' έναν εργαζόμενο για να τον παρακινήσουν να δεχθεί μια απασχόληση. Το επιτρεπόμενο ποσό θα δηλώνεται καθαρά στον εργαζόμενο.
- Κάθε προκαταβολή που δίνεται πέρα από το ποσό που ορίζεται από την αρμόδια αρχή δε θα εισπράττεται νόμιμα και δε θα μπορεί να ανακτηθεί σε συμψηφισμό πάνω στις οφειλόμενες στους εργαζομένους πληρωμές σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Άρθρο 17.

- Ο εθελοντικές μορφές αποταμίευσης θα ενθαρρύνονται μεταξύ των μισθωτών και ανεξάρτητων παραγωγών.
- Θα λαμβάνονται όλα τα πρακτικά και δυνατά μέτρα για την προστασία των μισθωτών και των ανεξάρτητων παραγωγών έναντι της τοκογλυφίας, κυρίως μέτρα που να αποβλέπουν στη μείωση του ποσοστού του τόκου επί των δανείων, με τον έλεγχο των πράξεων των χρηματοδοτών και με την ενθάρρυνση συστημάτων παροχής δανείων για κατάλληλους σκοπούς, μέσω πιστωτικών συνεταιρισμών ή μέσω ιδρυμάτων που τελούν κάτω από τον έλεγχο της αρμόδιας αρχής.

ΜΕΡΟΣ VI.

ΕΛΛΕΙΨΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΦΥΛΗ, ΤΟ ΧΡΩΜΑ, ΤΟ ΦΥΛΟ, ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑ, ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΜΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ ή ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ Σ' ΕΝΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

Άρθρο 18.

- Ένας από τους σκοπούς της κοινωνικής πολιτικής πρέπει να είναι η κατάργηση κάθε διάκρισης μεταξύ των εργαζομένων ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, το θρήσκευμα, τη συμμετοχή σε μια παραδοσιακή ομάδα ή την εγγραφή σ' ένα επαγγελματικό σωματείο, όσον αφορά :
  - στη νομοθεσία και τις συμβάσεις εργασίας οι οποίες πρέπει να προσφέρουν δίκαιη οικονομική μεταχείριση σ' όλους όσους διαμένουν ή εργάζονται νόμιμα στο έδαφος,
  - β) στην πρόσβαση σε απασχολήσεις τόσο δημόσιες όσο και ιδιωτικές,
  - γ) στους όρους πρόσληψης και προαγωγής,
  - δ) στις διευκολύνσεις επαγγελματικής κατάρτισης,
  - ε) στους όρους εργασίας,
  - στ) στα μέτρα τα σχετικά με την υγιεινή, την ασφάλεια και την ευημερία,
  - ζ) στην πειθαρχία,
  - η) στη συμμετοχή στη διαπραγμάτευση συλλογικών συμβάσεων,
  - θ) στα όρια μισθού που πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με την αρχή “ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας” για την ίδια μέθοδο εργασίας και την ίδια επιχείρηση, στο βαθμό που η αρχή αυτή αναγνωρίζεται στο μητροπολιτικό έδαφος.
- Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου θ) της προηγούμενης παραγράφου,

Θα λαμβάνονται όλα τα πρακτικά και δυνατά μέτρα για να περιορίζονται όλες οι διαφορές που υπάρχουν στα όρια των μισθών οι οποίες προκύπτουν από διακρίσεις που βασίζονται στη φυλή, το χρώμα, το φύλο, το θρήσκευμα, τη συμμετοχή σε παραδοσιακή ομάδα ή την εγγραφή σε επαγγελματικό σωματείο, με αύξηση των ορίων που εφαρμόζονται στους λιγότερο αμειβόμενους εργαζόμενους.

3. Οι εργαζόμενοι που προέρχονται από ένα έδαφος και προσλαμβάνονται για να εργασθούν σ' ένα άλλο έδαφος θα μπορούν, εκτός από το μισθό τους, να έχουν πλεονεκτήματα σε χρήμα ή σε είδος για την αντιμετώπιση όλων των λογικών πρωταριών ή οικογενειακών βαρών που προκύπτουν από την απασχόλησή τους μακριά από την κατοικία τους.
4. Οι παραπάνω διατάξεις αυτού του άρθρου δε θίγουν τα μέτρα τα οποία η αρμόδια αρχή κρίνει αναγκαίο ή πρόσφορο να λαμβάνει για την προστασία της μητρότητας και την εξασφάλιση της υγείας, της ασφάλειας και της ευημερίας των εργαζόμενων γυναικών.

ΜΕΡΟΣ VII.

ΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Άρθρο 19.

1. Στα μη μητροπολιτικά εδάφη και στο μέτρο που επιτρέπουν οι τοπικές συνθήκες, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για να αναπτύσσεται βαθμιαία ένα ευρύ πρόγραμμα μόρφωσης, επαγγελματικής κατάρτισης και μαθητείας, με σκοπό την αποτελεσματική προετοιμασία των παιδιών και των εφήβων και των δύο φύλων για μια χρήσιμη απασχόληση.
2. Οι νόμοι ή οι κανονισμοί των εδαφών θα καθορίζουν την ηλικία λήξης της σχολικής φοίτησης, καθώς και το κατώτατο όριο ηλικίας και τις συνθήκες απασχόλησης.
3. Για να μπορούν να επωφελούνται τα παιδιά των δυνατοτήτων εκπαίδευσης που υπάρχουν και για να μην παρεμποδίζεται η εξάπλωση των δυνατοτήτων αυτών με τη ζήτηση εργατικού δυναμικού της κατηγορίας αυτής θα απαγορεύεται η απασχόληση των παιδιών που δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία λήξης της σχολικής φοίτησης κατά τις ώρες λειτουργίας του σχολείου, στις περιφέρειες στις οποίες υπάρχουν επαρκείς δυνατότητες εκπαίδευσης για την πλειονότητα των παιδιών σχολικής ηλικίας.

Άρθρο 20.

1. Για την εξασφάλιση υψηλής παραγωγικότητας με την ανάπτυξη της ειδικευμένης εργασίας στα μη μητροπολιτικά εδάφη, η διδασκαλία νέων τεχνικών μεθόδων παραγωγής θα πρέπει να παρέχεται όταν υπάρχει ανάγκη, σε κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, πάνω σε τοπική, περιφερειακή ή μητροπολιτική βάση.
2. Οι αρμόδιες αρχές θα επιφορτίζονται με την οργάνωση ή τον έλεγχο των κέντρων αυτών επαγγελματικής κατάρτισης, μετά από γνωμοδότηση των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων του εδάφους από το οποίο προέρχονται οι υποψήφιοι, καθώς και της χώρας της επαγγελματικής κατάρτισης.

*ΜΕΡΟΣ VIII.
ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕΤΡΑ
Άρθρο 21.*

1. Όσον αφορά στα εδάφη που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 αυτής της σύμβασης, κάθε Μέλος της Οργάνωσης που επικυρώνει τη σύμβαση πρέπει μετά την επικύρωση και μέσα στη συντομότερη δυνατή προθεσμία να επισυνάπτει στην επικύρωσή του ή να κοινοποιεί στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας μια δήλωση που να κάνει γνωστή :
  - a) τα εδάφη για τα οποία αναλαμβάνει την υποχρέωση να εφαρμόσει τις διατάξεις της σύμβασης χωρίς τροποποιήσεις,
  - β) τα εδάφη για τα οποία αναλαμβάνει την υποχρέωση να εφαρμόσει τις διατάξεις της σύμβασης με τροποποιήσεις, και σε τι συνίστανται αυτές οι τροποποιήσεις,
  - γ) τα εδάφη στα οποία η σύμβαση είναι ανεφάρμοστη και στην περίπτωση αυτή τους λόγους για τους οποίους είναι ανεφάρμοστη,
  - δ) τα εδάφη για τα οποία επιφυλάσσεται να αποφασίσει.
2. Οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στα εδάφια α) και β) της πρώτης παραγράφου αυτού του άρθρου θα θεωρούνται ως αναπόσπαστα μέρη της επικύρωσης και θα επιφέρουν τα ίδια αποτελέσματα.
  3. Κάθε Μέλος θα μπορεί με νεότερη δήλωσή του να παραιτείται συνολικά ή εν μέρει από τις επιφυλάξεις που περιέχονται στην προηγούμενη δήλωσή του σύμφωνα με τα εδάφια β), γ) και δ) της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.
  4. Κάθε Μέλος μπορεί κατά τις χρονικές περιόδους κατά τις οποίες επιτρέπεται η καταγγελία αυτής της σύμβασης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27, να κοινοποιεί στο Γενικό Διευθυντή μια νέα δήλωση που να τροποποιεί από κάθε άλλη άποψη τους όρους κάθε προηγούμενης δήλωσης και να κάνει γνωστή την κατάσταση σε ορισμένα εδάφη.

Άρθρο 22.

1. Οι δηλώσεις που κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 1 αυτής της σύμβασης, πρέπει να ορίζουν αν οι διατάξεις της σύμβασης θα εφαρμόζονται στο εδάφος με ή χωρίς τροποποιήσεις. Όταν η δήλωση ορίζει ότι οι διατάξεις της σύμβασης εφαρμόζονται με την επιφύλαξη τροποποιήσεων, πρέπει να καθορίζει σε τι συνίστανται οι τροποποιήσεις αυτές.
2. Το ενδιαφερόμενο Μέλος ή τα Μέλη ή η ενδιαφερόμενη διεθνής αρχή θα μπορούν με μεταγενέστερη δήλωση, να παραιτούνται συνολικά ή εν μέρει από το δικαίωμα να επικαλούνται μια τροποποίηση που να αναφέρεται σε μια προηγούμενη δήλωση.
3. Το ενδιαφερόμενο Μέλος ή τα Μέλη ή η ενδιαφερόμενη διεθνής αρχή, κατά χρονικά διαστήματα κατά τα οποία επιτρέπεται η καταγγελία αυτής της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27, μπορούν να κοινοποιούν στο Γενικό Διευθυντή μια νεότερη δήλωση που να τροποποιεί από κάθε άλλη άποψη τους όρους κάθε προηγούμενης δήλωσης και να γνωστοποιεί την κατάσταση όσον αφορά στην εφαρμογή της σύμβασης.

Άρθρο 23.

Για κάθε έδαφος για το οποίο ισχύει μια δήλωση που καθορίζει συγκεκριμένες τροποποιήσεις στις διατάξεις αυτής της σύμβασης, οι επήσεις εκθέσεις για την εφαρμογή αυτής της σύμβασης θα αναφέρουν μέχρι πού σημείο έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε πρόδοδος που οδηγεί στην παραίτηση από το δικαίωμα της προσφυγής στις τροποποιήσεις αυτές.

Άρθρο 24.

Εφόσον ορίζεται έτσι με κάποια σύμβαση που θα υιοθετηθεί μεταγενέστερα από τη Συνδιάσκεψη και η οποία θα αναφέρεται σ' ένα ή περισσότερα θέματα που πραγματεύεται η σύμβαση αυτή, οι διατάξεις αυτής της σύμβασης που θα ορίζονται με λεπτομέρεια στην προαναφερόμενη σύμβαση θα σταματήσουν να εφαρμόζονται σε κάθε έδαφος για το οποίο θα έχει κοινοποιηθεί στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας :

- α) είτε μια δήλωση που να αναφέρεται στην υποχρέωση να εφαρμόζονται οι διατάξεις της σύμβασης που αναφέρθηκε κατά πρώτο λόγο σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 35 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, όπως έχει τροποποιηθεί με την πράξη τροποποίησης του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας 1946,
- β) είτε μια δήλωση αποδοχής των υποχρεώσεων της σύμβασης αυτής που έγινε σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 35 που προαναφέρθηκε.

**ΜΕΡΟΣ ΙΧ.
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**
Άρθρο 25.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 26.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που την επικυρώσή τους έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια, η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει, για κάθε Μέλος, δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικυρωσής της.

Άρθρο 27.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα

καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο, μέσα σε ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια, θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 28.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχουν κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 29.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 30.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 31.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
  - α) η επικυρώση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 27 την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση,
  - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ, με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 32.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά .